REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 556-53; 586-20; — Telefon administracji 585-46; — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz od 9—16, w soboty od 9—15

Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Rok 56 | Kraków, 11 lipca 1947 r. | Nr. 188

Zaręczyny angielskiej następczyni tronu

LONDYN — Z całego świata nadchodziły we czwartek depesze gratulacyjne do pałacu w Buckingham z okazji zaręczyn księżniczki Elżbiety z Filipem Mountbattenem, porucznikiem marynarki angielskiej.

Nie wyznaczono jeszcze daty zaślubin młodej pary, ale spodziewać się należy, iż uroczystość ta odbędzie się przed wiosną przyszłego roku w opactwie Westminsteru.

Według wynurzeń korespondentów Filip Mountbatten jako naturalizowany Anglik, potomek królewskiej rodziny greckiej, pochodzenia duńskiego, nie będzie królem angielskim, natomiast królową zostanie Elżbieta wobec braku męskiego potomstwa po obecnym królu Jerzym VI — i została już ogłoszoną następczynią króla w 10 roku życia.



13-letnia dziewczyna - nurek po powrocie na powierzchnię z głębin Sekwany, zdaje sprawę ze swych wrażeń, doznanych w nowym aparacie tlenowym.

Fot. SAP

2-gi dzień procesu „Liceum"

Spóźniony żal oskarżonych

i zwalanie winy na Andersa

WARSZAWA — Jak już donosiliśmy, w dniu 9 bm. rozpoczął się przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Warszawie proces 14 uczestników nielegalnej komórki wywiadowczej „Liceum", zajmującej się zbieraniem informacyj wojskowych, politycznych i gospodarczych na rzecz gen. Andersa.

Na wstępie odczytano oskarżenie przeciwko Sadowskiej, która zajmowała stanowisko zastępcy szefa wywiadu delegatury „rządu londyńskiego", wyjeżdżała zagranicę, wysyłała raporty do gen. Andersa i od listopada 1945 zajmowała stanowisko szefa ekspozytury wywiadowczej „Liceum". Z zeznań agentki Andersa wyni[illegible]

W lipcu 1945 roku, kiedy nadszedł rozkaz likwidacji ekipy „Wschód" osk. Sadowska z własnej inicjatywy udaje się zagranicę. Jedzie do Włoch, gdzie kontaktuje się z szefem II oddziału gen. Andersa, płk. Kijakiem, rozmawia z Andersem, otrzymuje [illegible] dolarów od płk. Kijaka [illegible] z instrukcjami i wraca do [illegible].

Po powrocie organizuje sieć wywiadowczą pod nazwą „Liceum".

W zakończeniu zeznań oskarżona zrzuca winę i odpowiedzialność na czynniki rozkazodawcze. Obecnie wyraża wolę przejścia do konstruktywnej pracy w odbudowie kraju.

„Dobra wola" Dun nówny

W [illegible] dniu procesu składa [illegible] dziennikarka z zawodu.

Na wstępie oskarżona tłumaczy płaczliwym głosem, że dlatego służyła w wywiadzie II korpusu, iż w jej przekonaniu tam właśnie zagranicą znajdował się ośrodek prawdziwej niepodległości i najczystszego patriotyzmu. Twierdzi, że [illegible] nazwaną razem wraz z całą grupą „Liceum", ale że nigdy świadomie obecnemu wywiadowi nie przekazywała materiałów i dla obcego wywiadu pracować nie chciała. Całe nieporozumienie polegało, wg. obecnego oświadczenia oskarżonej na nadużyciu zaufania przez gen. Andersa i jego emisariuszy. —

Na pytanie prokuratora, kto miał korzystać z informacyj, które uzyskała z Komendy MO., oskarżona odpowiada, że niejaki Żuk i zaprzecza, jakoby podawała informacje o rozmieszczeniach polskich jednostek wojskowych. Stwierdza, że by[illegible] tylko zredagowane pod kątem widzenia politycznym.

Następnie oskarżona przyznaje się, że rozmawiała na temat zabójstwa Ścibiorka z redaktorem Gietżyńskim i że podała wiadomość tą do Londynu. Zaprzecza, jakoby podała, że władze bezpieczeństwa dokonały zabójstwa.

W odpowiedzi na pytanie, co działo się na zebraniu przywódców organizacji „Liceum" po przybyciu osk. Sadowskiej od Andersa, oskarżona wylicza tylko obecnych na nim: Sadowską, Żuka, Rokickiego, jej brata Dunina oraz siebie, ale o szczegółach omawianych spraw na zebraniu daje bardzo nikłe wiadomości, twierdząc, że w ogóle sobie nie przypomina daty zebrania itd.

Po przesłuchaniu osk. Duninówny następuje przesłuchanie Juliana Łozińskiego który całkowicie przyznaje się do winy. Łoziński pracował w organizacji na Pomorzu od stycznia 1946 do 23 maja 1946 roku.

Oświadczenie premiera Attlee w sprawie Indyj

LONDYN — We czwartek po południu premier Attlee przedłożył Izbie Gmin w drugim czytaniu ustawę nadającą niepodległość Indiom. Attlee wyraził się, jest rzeczą niezmiernie rzadką, aby jakikolwiek naród, który miał władzę nad innym krajem, zrzekł się jej dobrowolnie. „Możemy być dumni z tego czynu, którego dokonali nasi ludzie w Indiach". Attlee wyjawił, że na gubernatora dominium indyjskiego jest typowany lord Mountbatten, [illegible] gubernatora Pakistanu Jinnah.

Z ostatniej chwili

Czechosłowacja rezygnuje z konferencji paryskiej

PRAGA — We czwartek wieczorem rząd czechosłowacki zdecydował niespodziewanie, że nie weźmie udziału w konferencji paryskiej w sprawie tzw. planu Marshalla.

Decyzja ta została ogłoszona po odbyciu nadzwyczajnego posiedzenia gabinetu czechosłowackiego. —

Wallace żąda od USA

okazania dobrej woli

NOWY JORK (SAP). Henry Wallace w artyk. zamieszczonym w „Republic" pisze: „Jak długo republikanie amerykańscy będą trwali w ślepym lęku przed postępem społecznym w Europie i we własnej ojczyźnie, tak długo wszystko co może być dobrego w projekcie Marshalla będzie obracać się na zło.

Kongres ma wobec świata obowiązek — pisze Wallace — powzięcia łącznej uchwały stwierdzającej, że pomoc amerykańska jest dostępna na następujących warunkach: 1) Może ją uzyskać każdy naród miłujący pokój. 2) [illegible] które [illegible] 3) Pomoc jest [illegible] od ingerencji politycznej ze strony Ameryki. 4) Pomoc ma być udzielana o ile to tylko będzie możliwe za pośrednictwem instytucji ONZ.

Wallace wzywa Stany Zjednoczone aby demonstracyjnie stwierdziły że nie mają najmniejszego zamiaru wtrącać się do przyjaźni jaka łączy państwa Europy wschodniej ze Zw. Radzieckim, ani też zakłócać tej przyjaźni.

Szwedzko norweska współpraca atomowa

SZTOKHOLM — Dziennik „Stockholms Tidningen" donosi z Oslo, że prawdopodobnie propozycja szwedzka, skierowana do Norwegii w sprawie wspólnej pracy nad badaniami atomowymi, zostanie przyjęta. Projekt przewiduje, iż Szw[illegible] dzie uranu, [illegible] Norwegia ciężkiej wody.

Wspólna konferencja

redaktorów pism PPS i PPR

WARSZAWA (SAP). We czwartek przed południem odbyła się w gmachu Prezydium Rady Min. wspólna konferencja redaktorów naczelnych prasy PPS i PPR.

Obrady zagaił tow. premier Cyrankiewicz. Referaty wygłosił w imieniu KC PPR [illegible] wicemin. Berman. W imieniu CKW PPS [illegible] wicemin. Jagłoński. Obradom przewodniczył sekretarz CKW PPS tow. Ćwik i członek KC PPR tow. Jędrychowski.

Mówcy podnieśli szereg zagadnień związanych z rozwojem pracy robotniczej i jej udziałem w odbudowie demokracji ludowej i wypowiedzieli się za koniecznością ściślejszej współpracy prasy obydwu partyj.

2.395.510 członków

Zw. Zawodowych

WARSZAWA (PAP) — Liczba członków ruchu zawodowego, zrzeszonego w Komisji Centralnej Zw. Zawodowych w Polsce wynosi według ostatnich danych 2.395.510 osób. W liczbie tej 382.107 stanowią kobiety, a 118.860 młodociani.

KONFERENCJA AKTYWU PPS WOJ. KRAKOWSKIEGO

Dziś, dnia 11-go bm. o godzinie 10-tej przed południem w sali Spo[illegible]em, ul. św. Tomasza nr 43

AKTYW PPS woj. krakowskiego

Uchwały Rady Naczelnej PPS — omówi sekretarz CKW PPS poseł tow. Tadeusz Ćwik.

Efekty umowy kulturalnej

z Czechosłowacją

WARSZAWA (SAP). W wyniku podpisanych układów kulturalnych polsko - czechosłowackich w końcu października przybędzie do Polski orkiestra symfoniczna filharmonii praskiej pod dyr. znakom. dyrygenta Jana Kubelika. W tym samym czasie Państwowy Teatr Wojska Polskiego wyjeżdża na tournee po Czechosłowacji wystawiając „Krakowiaków i Górali", „Burzę" i „Kram z piosenkami".

Tysiące aresztowanych i wywiezionych na wyspy

ATENY — Transport 2.412 aresztowanych osób został wywiezionych we czwartek drogą morską na wyspę Spithalia [illegible] Zatoce Sarońskiej

Źródła oficjalne zapowiadają pod pretekstem wykrycia rzekomego spisku komunistycznego dalsze aresztowania.

Aresztowania w Atenach objęły już 2.613 osób. Aresztowania na prowincji trwają przeważnie w Tracji, Macedonii i na Peloponezie.

Policji przydzielono do pomocy wojskowe oddziały zmotoryzowane.

Nowa groźba strajku we Francji

PARYŻ — W Paryżu trwają nadal usiłowania w celu zażegnania strajku 1.200.000 urzędników państwowych. Jeżeli żądania strajkujących nie zostaną uwzględnione ma on być wznowiony w szerszych rozmiarach w sobotę.

Śmierć generała Żeligowskiego

LONDYN — [illegible] Polska [illegible] w Londynie donosi, że we [illegible] zmarł w Londynie w wieku lat 82 gen. Żeligowski. Gen. Żeligowski w roku 1925 był ministrem wojny, a w roku 1915 stworzył pierwszą dywizję polską w ramach armii rosyjskiej. Zwłoki generała zostaną przewiezione do Polski [illegible]

Jugosławia i Węgry również odmówiły

BUDAPESZT — [illegible] prasowa ogłosiła, [illegible] decyzją gabinetu Węgry nie wezmą udziału w konferencji paryskiej. —

Jako powód agencja podaje fakt, że jak wykazała poprzednia konferencja, wielkie mocarstwa nie uzgadniają [illegible]

BELGRAD — Agencja prasowa Tanjug podaje, że Jugosławia odmówiła oficjalnego wzięcia udziału w konferencji paryskiej.

OD REDAKCJI!

Z powodu nie otrzymania na czas komunikatu PAP z tekstem noty Rządu polskiego do W. Brytanii i Francji, nie mogliśmy go podać w n-rze wczorajszym.

Tekst noty zamieszczamy dziś wraz z oświadczeniem tow. Premiera na stronie 2-giej

Dlaczego Polska nie weźmie udziału

w konferencji paryskiej

Oświadczenie prezesa Rady Ministrow tow. J. Cyrankiewicza

WARSZAWA. (PAP). Prezes Rady Ministrów J. Cyrankiewicz przyjął Redaktora Politycznego Polskiej Agencji Prasowej, któremu złożył następujące oświadczenie:

„Opublikowana dziś odpowiedź Rządu na noty Anglii i Francji w sprawie konferencji zwołanej do Paryża na 12 lipca jest wyrazem troski Rządu zarówno o bieżące jak i trwałe interesy państwa.

Naczelnym postulatem polskiej racji stanu jest i pozostaje taki polityczny i gospodarczy system bezpieczeństwa, który najlepiej gwarantuje nietykalność naszych granic, racjonalny rozwój gospodarczy i trwały pokój. Dlatego łażemy tyle nadziei z Organizacją Narodów Zjednoczonych, z naszą wymianą handlową z innymi krajami i z naszymi sojuszami z zaprzyjaźnionymi narodami. Dlatego też przypisujemy wielkie znaczenie wysiłkom zmierzającym do odbudowy Europy i doceniamy w pełni pomoc narodu amerykańskiego, naszego sojusznika z czasu wojny. Sądzimy, że znajdą się metody i drogi najsłuszniejszego i możliwie bezpośredniego wykorzystania tej pomocy przez kraje najbardziej dotknięte wojną. Polska ze swej strony nie będzie szczędziła starań w tym kierunku.

Dla wyjaśnienia naszego stanowiska chciałbym nawiązać do pewnego wypowiedzenia p. Marshalla. P. Marshall w swoim przemówieniu harvardzkim wskazał, że przy badaniu potrzeb Europy, związanych z jej odbudową stało się jasne, [illegible] fabryk, kopalń i ko[illegible] widoczne zniszczenie [illegible] mniej ważne [illegible] przestawienie całej europejskiej struktury gospodarczej.

Tę wnikliwą niewątpliwie myśl rozwinęliśmy w postaci następującego postulatu: [illegible] odbudowa zniszczeń [illegible]

W [illegible] Taki bieg wypadków kolidowałby również z demokratyzacją [illegible] która [illegible] wydajniejszą pomoc dla krajów dotkniętych agresją niemiecką i nie nosi zarodku elementów [illegible] go zwichnięcia [illegible]

W tym względzie wyrażamy nie tylko żywotny interes własnego narodu, ale solidarność wszystkich europejczyków od Leningradu i Moskwy do Rzymu, Paryża i Londynu. [illegible]

[illegible] wyzwol[illegible] cze siły szczerze pokojowych narodów europejskich na podstawie dobrowolnej koordynacji, z pełnym poszanowaniem wzajemnym ich godności i suwerenności politycznej i gospodarczej, z szczerym dąże[illegible]

[illegible] Powziętemy naszą decyzję w trosce o przyszłość Europy i własnego kraju. Jesteśmy przekonani, że nasze stanowisko znajdzie zrozumienie w opinii publicznej zaprzyjaźnionej Francji, Anglii i innych kra[illegible]

Nie będziemy szczędzili wysiłków, aby wzniosła idea odbudowy i odrodzenia Europy była zrealizowana w interesie pokoju i cywili[illegible]"

Tekst noty Rządu RP.

Jak pokrótce donieśliśmy, minister Spraw Zagranicznych Modzelewski wręczył dnia 9 bm. ambasadorowi Wielkiej [illegible] i Francji w Warszawie [illegible] brzmiące noty zawierające odpowiedź na zaproszenie na konferencję w Paryżu, mającą odbyć się 12. bm. Tekst noty podajemy poniżej:

Dziękując Rządowi Wielkiej Brytanii (w tekście francuskim „Rządowi Republiki Francuskiej") za przysłanie zaproszenia na konferencję w Paryżu w dniu 12 bm. [illegible] podkreślić, że Rząd mój [illegible] wielokrotnie wyraz swoje[illegible] zainteresowaniu zagadnieniami odbudowy Europy, zniszczonej przez najazd i okupację niemiecką. Polska bierze udział w gospodarczych organizacjach europejskich i jest jednym z współtwórców Europejskiej Komisji Ekonomicznej ONZ. Węgiel polski, eksportowany w stale rosnącej ilości, stanowi poważny czynnik odbudowy państw europejskich, dający się korzystnie porównać z pomocą, uzyskiwaną przez nie z innych źródeł. Szereg umów gospodarczych między Polską a innymi krajami europejskimi może stanowić wzór rzetelnej i dla wszystkich zainteresowanych stron korzystnej współpracy gospodarczej. Dlatego też Rząd mój przestudiował z największą dokładnością propozycje, zawarte w zaproszeniu Rządu Jego Królewskiej Mości (w tekście francuskim: „Rządu Republiki Francuskiej").

Z przykrością czuję się zmuszony stwierdzić, że w przysłanych dokumentach stanowisko rządów zapraszających zostało postawione w sposób wyłączający z góry wszelkie poprawki i zmiany zarówno w strukturze, jak i w samym składzie mającej powstać organizacji.

W szczególności Rząd mój zwrócił uwagę na zawartą w projekcie a decydującą dla bezpieczeństwa i możliwości rozwojowych Polski, sprawę charakteru i kierunku odbudowy gospodarczej Europy.

Rząd mój nie kwestionuje konieczności rozsądnego uporządkowania gospodarki niemieckiej w oparciu o uchwały poczdamskie. Projektowana jednak konferencja przechodząc w sposób mechaniczny do porządku dziennego nad faktem niedawno ukończonej wojny i jej skutków, wyraża tendencje powrotu do przedwojennej struktury gospodarczej Europy.

Przewidziane w zaproszeniu formy organizacyjne stoją w sprzeczności z demokratyczną praktyką współdziałania państw europejskich, stawiając Francję i Wielką Brytanię w położeniu uprzywilejowanym, zapewniając im de facto kierownictwo, decyzje i reprezentację członków proponowanej organizacji.

W wyniku powyższych rozważań, w trosce o zachowanie zasad Karty ONZ Rząd mój czuje się zmuszony oświadczyć, że nie widzi możliwości przyjęcia tego zaproszenia.

Komunikując swoją decyzję, Rząd mój wyraża żal, że projektowany program i formy organizacyjne konferencji w praktyce nie sprzyjają zrealizowaniu ekonomicznego wkładu Stanów Zjednoczonych do dzieła rekonstrukcji Europy Jednocześnie Rząd mój wyraża swą niezmienną gotowość wniesienia swego wkładu i przyłączenia się do inicjatywy, która przyczyni się do odbudowy Europy na zasadach sprzyjających trwałemu pokojowi, szybkiemu wzrostowi stopy życiowej oraz rozszerzeniu wymiany i współpracy międzynarodowej.

Korzystam z okazji, aby ponownie zapewnić Jego Ekscelencję o moim niezmiennym szacunku.

Warszawa, dnia 9. lipca 1947 r.

Kończyce zapadają się

Konieczność ewakuacji mieszkańców

Skutki rabunkowej gospodarki Niemców

(cel) W wolnych wnioskach czwartkowego posiedzenia Powiatowej Rady Narodowej w Katowicach poruszona została sprawa niezwykłej wagi, która w razie zaniedbania może pociągnąć za sobą poważne konsekwencje.

Mieszkańcy miejscowości Kończyce zaniepokojeni zostali zjawiskiem obsuwania się domów, pękania murów, powstania dużych szpar w futrynach drzwi i okien Niektóre domy zapadły się z jednej strony na głębokość około pół metra i więcej, przez co upodobniły się do słynnej wieży w Pizie. W innych znowu domach, mieszkaniach parterowych czuć już gaz ziemny.

Jak prowizoryczne badania wykazały, trzy czwarte Kończyc zagrożone jest zapadnięciem się do chodników kopalnianych, a połowę mieszkańców już dziś należałoby ewakuować. Zapadła się nieco również, wybudowana tuż przed wojną, wspaniała szkoła, w związku z czym przybyła do Kończyc Komisja z Kuratorium orzekła wyłączenie szkoły z użytku. W przyszłym roku młodzież uczęszczać będzie na naukę do specjalnie w tym celu wybudowanych baraków.

Zaalarmowane Gliwickie Zjednoczenie PW wysłało do Kończyc specjalną komisję, która na miejscu sprawdziła prawdziwość niepokojących wiadomości.

Przyczyną grożnego niebezpieczeństwa jest przede wszystkim niemiecka rabunkowa gospodarka wojenna. Niemcy wybierali węgiel jak się tylko dało, nie zabezpieczając opróżnionych po węglu podziemi. Już przed wybuchem wojny Niemcy podeszli pod ziemią do samych Kończyc (była to wówczas miejscowość graniczna) i z chwilą zajęcia tych terenów po napaści na Polskę posuwali się w wydobywaniu węgla dalej, nie zwracając uwagi na grożące Kończycom [illegible] stwo zapadnięcia się.

Obecnie władze polskie nie są w stanie odrobić zła niemieckiego i energiczne wysiłki przy zamulaniu wyrobisk nie mogą uratować miejscowości przed katastrofą.

Przewodniczący Powiatowej Rady Narodowej, referując tą sprawę, wskazał na konieczność natychmiastowego działania, szczególnie w kierunku ewakuacji ludności z zagrożonych terenów. Celem ustalenia dokładnej cyfry, znajdujących się w niebezpieczeństwie mieszkańców i ilości domów, uda[illegible] Kończyc specjalna komisja, składająca się z przedstawicieli partyj politycznych, Związków Zawodowych, Okręgowego Urzędu Górniczego i Centralnego Zarządu PW.

Przedstawiciele górników i metalowców polskich

na zjeździe emigracj polskiej w Lens

W Lens, w okręgu północnej Francji odbędzie się w tych dniach zjazd emigracji polskiej, na którym omawiane będą sprawy zawodowe, zarówno metalowców, [illegible] i górników — Polaków, zatrudnionych od lat w tych działach przemysłu francuskiego.

W obradach wezmą również udział przedstawiciele polskich związków zawodowych, a mianowicie [illegible] tow. Wyszyński, członek zarządu głównego centralnego Związku Zawodowego Górników, [illegible] tow. Kieszczyński, przewod. zarządu głównego centralnego Związku Zawodowego Metalowców w Polsce.

PRZEGLĄD PRASY

ODPOWIEDŹ POLSKI

Na innym miejscu podajemy treść oświadczenia premiera tow. Cyrankiewicza odnośnie stanowiska Polski wobec propozycji Anglii i Francji wzięcia udziału w konferencji paryskiej, która zajmować się będzie zagadnieniem pomocy dla Europy według planu Marshalla.

Odpowiedź rządu polskiego zamieszczona przez całą prasę polską w dniu wczorajszym znalazła komentarz na łamach „Trybuny Robotniczej". W artykule p. t. „Nasza odpowiedź" czytamy m. in.:

„Stanowisko Polski jest dyktowane przede wszystkim troską o naszą odbudowę i nasze bezpieczeństwo.

W ciągu dwóch lat uczyniliśmy bardzo wiele na polu odbudowy i wywołaliśmy wśród innych krajów europejskich i pozaeuropejskich zasłużony podziw dla naszych osiągnięć.

Polska jest obecnie największym eksporterem węgla. Nasze towary tekstylne i inne wyroby przemysłowe znajdują łatwe rynki zbytu.

Wielokrotnie oświadczaliśmy o gotowości przyczynienia się do odbudowy Europy w ramach naszych możliwości.

[illegible] stowskiego okupanta, że zasada spłaty odszkodowań wojennych, którą plan anglo-francuski stara się przekreślić, jest dla nas rzeczą niezmiernie poważną i od tej zasady odstąpić nie możemy.

Nie wolno nam także zapomnieć, że to co zrobiliśmy, jest rezultatem wielkich reform społecznych i gospodarczych, które [illegible] po zlikwidowaniu dominacji obcego kapitału i rodzimego wstecznictwa.

Plan anglo-francuski jawnie próbuje ograniczyć suwerenność narodową, pozwala na ingerencję w wewnętrzne sprawy każdego państwa, nawet przed tym nim otrzymałoby jakąkolwiek pomoc.

Przyczynić się do odbudowy Niemiec przed odbudową Polski i innych krajów przez Niemcy zniszczonych, byłoby zdradą najistotniejszych interesów narodowych, zaprzeczeniem zasady sprawiedliwości międzynarodowej, groźbą dla pokoju i bezpieczeństwa światowego.

Stanowisko Polski nie jest odosobnione. Podobne stanowisko zajmują i inne państwa słowiańskie, które jak i my okupiły wolność milionami ofiar i nie godzą się jej zaprzedać za dolary [illegible]"

Prezydent Bierut

honorowym obywatelem m. Gdańska

W czasie obrad plenarnego posiedzenia Miejskiej Rady Narodowej Gdańska w dniu 7 bm. przyjęty został jednomyślnie wniosek o nadanie obywatelstwa honorowego m. Gdańska Prezydentowi Rzeczypospolitej Ob. Bolesławowi Bierutowi.

Akt nadania obywatelstwa honorowego wręczy ob. Prezydentowi w Warszawie specjalna delegacja Gdańska.

Plany bomby atomowej wykradziono w Oak Ridge

WASZYNGTON. — Dziennik „New York Sun" donosi, że tajne dokumenty, dotyczące produkcji bomby atomowej, zostały skradzione z zakładów produkujących energię atomową w Oak Ridge w stanie Tenessee

---

Zaręczyny ks. Elżbiety

LONDYN. — Zaręczyny brytyjskiej następczyni tronu, księżniczki Elżbiety z porucznikiem Filipem Mountbatten, zostały oficjalnie ogłoszone przez króla Jerzego VI i królowę Elżbietę.

Po grecku . . .

ATENY Jak się okazuje, Rada ministrów po czterogodzinnym posiedzeniu uchwaliła wielką akcję represyjną. Represje rozpoczęły się w chwili, gdy Centralny Komitet EAM zwrócił się do liberalnego leadera. Temistoklesa Sophoulisa i socjalistycznego przywódcy, prof. Alexandrosa Svolosa z prośbą, by wystąpili w roli mediatorów i doprowadzili do porozumienia pomiędzy rządem a grupami lewicowymi.

Rzecznik EAM oskarżył rząd, że podjął akcję przeciwko komunistom, by przeszkodzić próbom porozumienia.

Aresztowano już ponad 2,400 osób.

Wszyscy aresztowani zostali deportowani na wyspę Spithalls.

Zjednoczenie greckich partyj lewicowych ogłosiło apel do demokratycznych narodów świata, w którym protestuje przeciwko represjom i aresztom. Apel stwierdza, że ucisk faszystowsko monarchistyczny rządu greckiego wzmaga się

Wspaniały rozwój akcji RTPD

(ode) Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, powstało już w r. 1919 czyli po pierwszej wojnie światowej, jako „Wydział Wychowania Dziecka przy Polskiej Partii Socjalistycznej".

Rozwój tego towarzystwa w okresie przedwojennym był powolny i nie osiągnął pożądanych rezultatów na skutek ówczesnej sytuacji politycznej i braku poparcia miarodajnych czynników.

Dopiero u schyłku wojny w r. 1944 w Lublinie z inicjatywy ówczesnego premiera, a obecnego ministra Administracji Publicznej tow. Osóbki - Morawskiego reaktywowano z powrotem R.T.P.D.

Porównując przedwojenny rozmiar organizacyjny Towarzystwa zamykający się cyfrą 36 Oddziałów i kilkudziesięciu placówek z kilkoma tysiącami dzieci, ze stanem dzisiejszym widać ogromną różnicę. Obecnie RTPD obejmuje 10 Delegatur i 125 Oddziałów z 50.000 dzieci.

Dorobek jest tym znaczniejszy, że powstał on bezpośrednio po 5 letniej okupacji, w kraju zniszczonym, a dźwigającym się własnymi siłami i własną pracą.

CYFRY MÓWIĄ...

Według statystyki Zarządu Głównego z początkiem br. RTPD posiadało następujące placówki: 17 Domów dziecka, 14 żłobków, 85 przedszkoli, 3 domy kultury, 19 świetlic, 10 szkół, 5 stacyj mlecznych, 7 punktów dożywiania, 1 ośrodek zdrowia, 7 ambulatoriów, 5 prewentoriów, 6 gabinetów dentystycznych, 2 polikliniki, 2 poradnie pediatryczne, 2 poradnie wychowawcze, 1 poradnię psychotechniczną, 1 poradnię dla matek ciężarnych, 1 izbę opiekuńczą, 1 dom Matki i Dziecka, 2 punkty opieki nad podróżującą matką, 5 domów wypoczynkowych, 2 ośrodki szkoleniowe, 7 zakładów produkcji, 27 ośrodków rolnych, 20 ogrodów warzywno - owocowych.

Powyższe zakłady świadczą wymownie o pozytywnej działalności, która swą opieką obejmuje w pierwszym rzędzie dziecko robotnika, czyli dziecko potrzebujące najbardziej opieki.

Pięć lat okupacji hitlerowskiej przyczyniło się do obniżenia stanu zdrowotności pośród dzieci polskich. Wiele z nich tego ciężkiego okresu nie przetrzymało a wiele okupant wymordował z premedytacją, a te które zostały są dziećmi słabymi, wszystkie z nich potrzebują dożywiania, wyjazdu i specjalnej opieki.

Państwo dużo czyni w tym kierunku, ale nie można opiekę nad dzieckiem pozostawić jedynie Państwu, gdyż w okresie odbudowy całego zniszczonego kraju, nie jest ono w stanie zaopiekować się tymi niezliczonymi rzeszami dzieci. Dlatego z pomocą musi przyjść całe społeczeństwo, rozumiejąc, że młode pokolenie to fundament narodu.

RTPD, które już przed 18 laty zainicjowało opiekę nad dzieckiem a w pierwszym rzędzie nad dzieckiem robotniczym, bo ono bezsprzecznie jest zawsze w gorszych warunkach zdrowotnych niż dziecko chłopa, powinno się cieszyć uznaniem i poparciem społeczeństwa.

AKCJA KOLONIJNA

Akcja kolonii letnich w roku ubiegłym objęła około 40.000 dzieci. W roku bież. kładzie Zarząd Główny nacisk, aby dążono nie tyle do rozszerzenia działalności, lecz do pogłębiania jej, dając dzieciom objętym opieką maksimum starań i odżywienia.

Na tegorocznych koloniach wszędzie są higienistki, jest kierownik, odpowiedzialny za stan kolonij. Kolonie mieszczą się przeważnie w szkołach, a wszystkie dzieci mają warunki lepsze niż w roku ubiegłym.

Z Krakowa na pierwszy turnus wyjechało około 1200 dzieci, które zostały rozdzielone do 12 punktów, czyli że jedna kolonia nie przekracza liczby 100 dzieci, co w znacznej mierze ułatwia opiekę nad nimi i daje gwarancję przeprowadzenia w pełni programu.

O ORGANIZACJI RTPD

10 Delegatur spełnia funkcje komórek wykonawczych w poszczególnych województwach i one są łącznikami między Zarządem Głównym, a Oddziałami terenowymi.

Do czynności Delegatury należy kontrola działalności oddziałów i placówek, organizowanie nowych placówek i oddziałów, organizacja w zakresie szkoleniowym, współpraca z czynnikami państwowymi i społecznymi w o-[illegible] o wojewódzką Komisję RTPD, która jest czynnikiem kontrolnym nad działalnością Delegatury, a zarazem doradczym.

W Krakowie na czele Woj. Komisji RTPD stoi wojewoda tow. dr. K. Pasenkiewicz, a komisja składa się z przedstawicieli obu partyj, OKZZ, Kuratorium i Ligi Społeczno Obywatelskiej Kobiet. Pełnomocnikiem zarządu Głównego na województwo krakowskie jest tow. Tobiaszewicz, który stoi na czele Delegatury i kieruje jej pracami.

W trosce o zdrowie publiczne

Rośnie sieć szpitali w wojew. krakowskim

(ode) Wojewódzki Wydział Zdrowia pracuje energicznie nad urządzaniem sanatoriów. Na ra-[illegible] w województwie krakowskim jest 10 sanatoriów o ilości 1540 łóżek. Chodzi o to, aby liczba ta zwiększyła się kilkakrotnie i żeby chorzy w różnym wieku i z różnych zawodów mogli być leczeni sanatoryjnie.

Na ostatnim zjeździe fizjologów w Warszawie powzięto jak najdalej idące decyzje w kierunku powiększania leczenia sanatoryjnego w kraju. Stwierdzono również, że ilość łóżek w sanatoriach zwiększa się systematycz-[illegible] tak, iż z czasem akcja lecznictwa fizjologicznego będzie mogła objąć wszystkich chorych obywateli.

Równocześnie w dalszym ciągu jest prowadzona sprawa szpitali społecznych. Celem objęcia siecią jak największej ilości powia-[illegible] w Bochni przystosowano [illegible] - piętrowy budynek kasyna wojskowego na szpital — położniczy. Budynek mieści się w pięknym ogrodzeniu i posiada wszystkie potrzebne budynki gospodarcze jak pralnie, kuchnie i pomieszczenia dla personelu. Szpital jest przeznaczony na 80 łóżek, z oddziałem chirurgicznym i dziecięcym. Niedawno został zaopatrzony w aparat Roentgena.

W Brzesku szpital odnowiono przerobiono dostosowując go do wymogów nowoczesnej hygieny i nauki, kosztem 1 mil. zł. oraz przydzielono mu aparat Roentgena. Szpital w Dąbrowie Tarnowskiej także otrzymał aparat Roentgena, co umożliwia mu prowadzenie energicznej walki z gruźlicą.

W Solinach pow. Limanowa uruchomiono szpital na 40 łóżek, jako pogotowie chirurgi[illegible] łożnicze. Szpital został zorganizowany w budynku b. kasyna T-wa Naftowego i jest odpowiednio zaopatrzony w sprzęt lekarski.

Kosztem pół mil zł zakupiono w Myślenicach pomieszczenie odpowiednie na szpital, pogotowia położniczego, na 25 łóżek. Dzięki subwencjom Ministerstwa Zdrowia na wykończeniu są prace do koła budynku szpitalnego w Nowym Sączu na 200 łóżek.

W Nowym Targu odremontowano oddział zakaźny szpitala, który zaopatrzono w aparat Roentgena. W Olkuszu kosztem pół mil. zł odremontowano budynek szpitalny po pożarze, który uszkodził poważnie sam budynek i urzą-[illegible]

W Tarnowie szpital powiększa się z dotychczasowej liczby łóżek 384 na 500. Urządzono tam wzorową salę osesków na 30 łóżek, a w nowo otrzymanym budynku uruchamia się oddział zakaźny dla powiatów: tarnowskiego, brzeskiego i dąbrowskiego. W ostatnich dniach czerwca organizowano czołówkę chirurgiczno - okulistyczną, dzięki subwencji Ministerstwa Zdrowia, która w poszczególnych powiatach będzie dokonywać operacyj ocznych. Na dożywianie chorych w zakładach leczniczych otrzymano w ostatnich 3-ch miesiącach z Funduszu aprowizacyjnego około 20 mil. 500 tysięcy zł.

Jak wynika z powyższych kilku danych lecznictwo szpitalne rozwija się w terenie coraz lepiej. Jeżeli idzie o sam Kraków to brak łóżek dla chorych daje [illegible] jeszcze odczuwać bardzo boleśnie.

O fakcie świadczą liczni chorzy wyczekujący przyjęcia do szpitala bądź to na obserwację, bądź też na leczenie np. w szpitalu św. Łazarza przy ul. Kopernika [illegible] 17 wielu chorych przyjeżdżających z prowincji nie może otrzymać miejsca i musi wyczekiwać [illegible] całymi dniami na opróżnienie łóżko.

Gdyby i w tym kierunku przystąpiono do energicznego powiększania ilości łóżek, względnie budówek szpitalnych co na terenie Krakowa jest zupełnie możliwe, sprawa szpitalnictwa [illegible] szłaby na właściwą drogę.

ŻEZEM

HISTORIA Z WIATRAKIEM

Biuro „Orbis" w Krakowie w Rynku Głównym ma powodzenie wcale niemniejsze od lodziarni „Gelataria d'Italiana" gdzie sprzedają cassate" przy 40-stopniowym upale.

Tajemnica tego powodzenia leży w wygodzie i oszczędności czasu — przy kupnie biletu kolejowego, autobusowego [illegible] na samolot. Każdy [illegible] obywatel mimo tropikalnych [illegible] w rozumuje, że bliżej do Rynku [illegible] bilet „Lotu" niż na lotnisko [illegible] od miasta o dobrych [illegible] kilometrów z hakiem.

Ponieważ nie każdy jeszcze korzysta z tego środka podniebnej lokomocji może po złym wrażeniu, jakie zostawił pech Dakoty, większość korzysta z biletów kolejowych.

Bezpieczniej przecież tłoczyć się w ogonku w sercu miasta o parę kroków od Pogotowia Ratunkowego i uniwersyteckiej dzielnicy klinik, niż na dworcu w dreszczach gorączki podróżnej. No, bo jak po-[illegible]

[illegible] elektryczną, gdzie tempe-[illegible] [illegible]lowaniem na [illegible]ko. Ludzie połykają [illegible] milczeniu krople potu, przeklinając w duchu wszystkie przydziały wełny nawet 100-procentowej.

A tu jak na złość ze ścian barwne afisze wołają [illegible] ludzi obiet-[illegible] a efektowna [illegible] pędzi w stronę zim-[illegible] mineralnych zdrojo-[illegible] Śląska.

[illegible] „Orbisu" krzątą się na [illegible] w powietrzu ska-[illegible] do płynu, który krop-[illegible] cieknie na biurka. — Tymczasem w łaźni czekających cierpliwie delikwentów niekiedy ktoś mdleje z żalem żegnając przed „niebieską" podróżą ziemskie uciechy na barwnych afiszach.

Ponieważ ciasnota pomieszczenia nie pozwala na wybudowanie garderoby, gdzie delikwenci, tj. amatorzy podróży mogliby składać wierzchnie odzienie i na przys-[illegible] pliwości defilować w kostiumie kąpielowym, a urzędnikowi [illegible] służbi-[illegible] tego czynić nie wypada, kierownictwo tej placówki zwróciło się do centrali o drobną subwencję na elektryczny wiatrak — wentylator.

Wspaniały pomysł — godny ze wszechmiar poparcia i uznania doczekał się odpowiedzi... odmownej.

Rozbudowa Krakowa, która rośnie z szybkością przyspieszoną — w stercie szkiców, planów i protokołów, nie stworzy w najbliższym czasie nowego pomieszczenia dla „Orbisu".

Wiatraka jak nie ma tak nie ma, a upały jak na złość trwają..

Trudno! Przegrał Don Kiszot z wiatrakami, wygrała centrala „Orbisu" Męczmy się dalej! (Kim)

Druk Drukarnia „Wiedza" Nr. 3 w Chorzowie R 30198

Co, gdzie i kiedy?

W TEATRACH:

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO godz. 19-ta — „Romans" Sheldona.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala — godz. 19.30 — „Twarz i maska" — komedia L. Chiarelliego. Mała sala — godz. 19.15 — „Dewaluacja Klary" — komedia Marii Jasnorzewskiej - Pawlikowskiej.

TEATR KAMERALNY TUR-u (Sala) — godz 19,30 — „Szkarłatne róże" A. Benedetti z udziałem K. Szuberla.

SIEDEM KOTÓW (Żybilkiewicza 1) — godz. 19.40 — „Pani Prezesowa" — komedia Hennequina i Webera z I. Kwiatkowską.

FILHARMONIA — godz. 19-ta — „Wesele Krakowskie" z muzyką M. Rudnickiego. Dyryguje T. Wil-[illegible]

W KINACH:

Repertuar od dnia 4 lipca 1947 r.

ŚWIT — Bohaterki Pacyfiku

UCIECHA — Wesoły Pensjonat

APOLLO — Lord Jeff

GDAŃSK — Przygody Nasreddina

WANDA — Serenada w Dolinie Słońca

„WARSZAWA" — *Piotr I druga seria*

SZTUKA: w Górach Jugosławii — reżyseria: A. M. Bersieniew — M. Mordwinów, O. Likar, Muzyka J. Biriuków. Dla młodzieży dozwolony.

„WOLNOŚĆ" — *Mściciele narodu*

DYŻUR LEKARZA - POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej, dnia 11 lipca dr Szele — Kopernika nr 23; telefon nr 548-30.

ROZKŁAD DYŻURÓW NOCNYCH I ŚWIĄTECZNYCH W APTEKACH KRAKOWSKICH

od dnia 5. VII. do 12. VII 1947 r. „Pod Orłem" — Plac Zgody 13, „Pod Aniołem" — Dietla 26, Mgra Marcisiewicza — Stradom 2, „Pod Białym Orłem" — Rynek Gł. 45 „Pod Jagiellą" — Plac Matejki 2, „Warszawska" — Al. 29 Listopada 17, Im Król. Jadwigi — Karmelicka 9, „Pod Matką Boską" — Krowoderska 74, w Dębnikach — Madalińskiego 7, Mgr. Popiel-Zaufalowej w Bronowicach Małych — Wyspiańskiego 4.

RADIO

Sobota, dnia 12 lipca 1947 roku

6.00 sygnał czasu; 6,05 gimnastyka; 6,15 dziennik; 6,30 muzyka; — 6,50 program bieżący; 6.57 sygnał — 7.00 muzyka; 7,15 wiadomości poranne; 7,35 muzyka; 7,55 Informacje ogólnopolskie; 8,05 skrzynka PCK; 8,15 wykłady dla nauczycieli; 11,57 sygnał czasu; 12,05 dziennik; 12,10 „Melodie ludowe" 12,25 audycja dla wsi, 12,35 muzyka włoska; 13,00 „Z mikrofonem po kraju"; — 13.10 audycja rozrywkowa; 14.00 — aktualia krakowskie; 14,15 muzyka popularna; 14.45 „Odpowiadamy na listy,, 15,00 muzyka taneczna; 15,30 audycja dla dzieci; 15.40. Pieśni Debussy'ego; 16,00 dziennik; 16.20 audycja muzyczna; 16,40 skrzynka techniczna, 16,50 informacje gospodarcze; 17,00 „Przy sobocie po robocie", 18,30 koncert reklamowy; — 19,00 „Tu mówi Wybrzeże"; 19,15 „Nowe książki"; 19.30 muzyka; 20.00 Z życia kulturalnego; 20.05 „Kobieta w świecie 20,15 reportaż; 20.25 „Pieśń miłosna poprzez wieki" — 20,55 sygnał czasu; 21.00 dziennik; 21.30 muzyka lekka; 21,45 słuchowisko pt. „Popiersie Hallera" 22.10 wiadomości sportowe; 22.15 muzyka taneczna; 23,00 dziennik; 23.15 program na dzień następny; 23.20 muzyka taneczna; 23,55 z ostatniej chwili i sygnał czasu; 24,00 muzyka taneczna, 01,00 — Hymn i ko-[illegible]

Program „Święta Grunwaldu"

(S) W Krakowie odbyło się posiedzenie Komitetu Obywatelskiego - „Święta Grunwaldu". Na posiedzenie przybyli przedstawiciele Wojska, TPZ, OKZZ, partyj politycznych, ZZK, Straży ogniowej, harcerstwa. Przewodniczył dr Leśnodorski, prezes Polskiego Związku Zachodniego.

Po dyskusji ustalono następujący program dla uczczenia rocznicy wielkiego zwycięstwa nad odwiecznym wrogiem Słowian — Niemca-[illegible]

W dniu 13 lipca odprawione zostanie w niedzielę nabożeństwo w Katedrze na Wawelu, w dniu 15 od będzie się uroczysta manifestacja na Placu Matejki, która rozpocznie się o godzinie 20.30 przy udziale przedstawicieli władz, Wojska, oraz [illegible] rozpocznie koncert orkiestr, [illegible] chóry odśpiewają starą pieśń [illegible] „Bogurodzica". Manifestacje [illegible] prezes, dr Leśnodorski, po [illegible] nastąpi 5-minutowe przemó-[illegible] Wojska, partyj politycznych [illegible] Więźniów Politycznych i PZZ.

Delegacja złoży wieńce na grobie Żołnierza Polskiego, Żołnierza Radzieckiego i na Placu Matejki na cokole zniszczonego przez Niemców Pomnika Grunwaldzkiego. Postanowiono zwrócić się z apelem do Zarządu miasta o staranne uporządkowanie, nawiasem mówiąc, bardzo zaniedbanego Placu Matejki.

Należy dodać, że w dniu 13 lipca rozpoczyna się wielka zbiórka na rzecz Polskiego Związku Zachodniego w formie nalepek na okna i wystawy — po 20 złotych sztuka.

Prawdziwe cyfry marż
zysku w handlu

W nr. 181 naszej gazety [illegible] ściliśmy wyszaz marż zarobkowych na artykułach pierwszej potrzeby. Z winy PAP zamieściliśmy szereg nieścisłych danych liczbowych. — przepraszając naszych czytelników za mylne informacje, przytaczamy poniżej cyfry prawdziwe.

Tak więc hurtowa cena mąki żytniej 90 proc. może być o 29 proc. wyższa od targowej ceny żyta. W powyższym 29 proc. zysku hurtownika mieści się już koszt przemiału który nie może przekroczyć 19 procent. Zysk hurtownika wynosi zatem 10 proc. Detalista ma prawo pobrać o 16 proc. więcej, niż wynosi cena hurtowa.

Dla **mąki pszennej** (80 proc.) ustalono nast. zysk brutto od targowej ceny pszenicy: przemiał 28 proc., w handlu hurtowym jeszcze 10 proc. od ceny pszenicy, a przy sprzedaży detalicznej 16 proc. od ceny hurtowej.

Przy ustalaniu **ceny na kaszę** bierze się również pod uwagę każdorazowe ceny targowe zboża. Koszty przerobu są tu z natury rzeczy wyższe i wynoszą: dla perłówki I-go gat. 80 proc. ceny targowej jęczmienia, dla kaszy jęczmiennej łamanej i dla pęcaku po 46 proc., dla kaszy jaglanej 85 proc. (oczywiście od ceny prosa). Zysk hurtownika obliczany jest i w tym wypadku od ceny zboża: dla perłówki 14 procent., dla kaszy łamanej, pęcaku 10 proc. a dla jaglanej kaszy 15 proc.

Zysk detalisty może wynosić nie więcej niż 16 proc. od ceny hurtowej.

Nieco inaczej ustala się ceny **chleba i bułek**. Za podstawę bierze się hurtową cenę mąki, ale hurtowa cena chleba nie może być wyższa od ceny mąki, lecz powinna być niższa od niej. **Dla ceny chleba żytniego z mąki 90 proc. odejmuje się od ceny mąki 9 proc., a dla chleba pszennego (80 proc.) odejmuje się 4 proc.**

Detalista może na chlebie zarobić maksimum 10 proc.

Na tych samych zasadach powinna się opierać kalkulacja **cen mięsa.**

Rozporządzenie ustala, że cena hurtowa mięsa może przewyższać targowej ceny żywca w następ wy[illegible]

Mięso wołowe I gat. (ze szt. tuczonych	. .	o 62%
Mięso wołowe II gat. (ze szt. mięsnych	. . . .	„ 80%
Mięso wieprzowe	. . . .	„ 32%
Słonina	. . . . . .	„ 52%
Smalec	. . . . . .	„ 90%

Detaliczne ceny mięsa są ustalone na podstawie średniej cen hurtowych I i II gat.

Natomiast cena kości powinna być o 85 proc. [illegible] od ceny hurtowej mięsa.

Ceny mięsa wieprzowego [illegible] powinny być ustalone w [illegible] przeciętnej „połówki" nie przekraczał 17 proc. Do hurtowych cen **słoniny i smalcu** detalista może doliczyć maksimum 15 proc.

Rozporządzenie ustala również marż zysku w handlu **masłem i wędlinami**. — Na maśle mleczarskim hurtownik może zarobić najwyżej 8 proc. a detalista 15 proc. [illegible] śle osełkowym zarobek detalisty nie powinien przekraczać 15 proc. Zysk hurtowego handlu wędlinami nie może przewyższać 8 proc., a handlu detalicznego — 17 proc.

Zyski te są znacznie niższe od dotychczasowych.

Odrębnego ubezpieczenia chorobowego
domagają się górnicy
Obrady starszych brackich w Katowicach

W Katowicach odbyła się konferencja starszych brackich Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach przy udziale 109 starszych brackich ze Śląska Górnego i Opolskiego, reprezentujących 160.000 górników. Z ramienia Centralnego Zarządu Zawodowego Górników obecny był na konferencji tow. Sosnowski.

Przedmiotem konferencji była obecna sytuacja ubezpieczenia górniczego w Polsce, którą przedstawił wicedyrektor Spółki Brackiej tow. Musioł. Omówił on poza tym wytyczne, będące w opracowaniu nowego dekretu o ubezpieczeniu pensyjnym górników.

Referat informacyjno-sprawozdawczy wygłosił przedstawiciel Spółki Brackiej ob. Woźniczka.

Z podanych przez niego cyfr wynika, że na dzień 1. 7. 1947 r. ubezpieczeniu w Spółce Brackiej podlegało 184.850 [illegible] w miesiącu czerwcu [illegible] Spółka Bracka 93.862 [illegible] walidzkie, wdowie i sieroce, przyczym łączne wydatki na świadczenia pensyjne wynosiły w pierwszym półroczu 1947 blisko 422 miliony złotych.

W ożywionej dyskusji brało udział wielu starszych brackich. Znaczna ilość mówców żaliła się na złe funkcjonowanie pomocy lekarskiej dla górników, zwłaszcza ofiar wypadków przy pracy. Przytaczano przy tym jaskrawe przykłady nieodpowiedniego załatwiania chorych górników.

Zebrani uchwalili jednomyślnie rezolucję skierowaną do Zarządu Głównego Centralnego Związku Zawodowego Górników, w sprawie przywrócenia górnikom odrębnego ubezpieczenia chorobowego, według stanu z [illegible] 1939.

Rezolucja ta jednocześnie powo[illegible] się na podejmowane we wszystkich kopalniach uchwały załóg i Rad Zakładowych, domagających się przywrócenia górnikom odrębnego ubezpieczenia chorobowego.

Na 100-lecie „Wiosny Ludów"
nagrody naukowe PAU

W związku z rocznicą „Wiosny Ludów" 1848 r., Polska Akademia Umiejętności zamierza nadać w roku przyszłym szereg nagród za prace naukowe, poświęcone ówczesnym wypadkom. Nagrody te będą przyznane za prace, których tematem są zagadnienia z dziejów Polski w r. 1848 i zagadnienia z wypadkami tego roku związane, zwłaszcza zaś ruchy i prądy ideologiczne tak w kraju jak i na emigracji.

Nagrodzone mogą być prace napisane w języku polskim, a ogłoszone drukiem w kraju w latach 1945—1948, lub przedstawione w rękopisie. Prace drukowane nadsyłać należy w dwóch egzemplarzach do dnia 15 kwietnia 1948 r.

Nagrody wynosić będą: I. nagroda — 400.000 zł, II nagroda — 250.000 zł, oraz dwie III nagrody po 150.000 zł.

Górnicy — Uczniowie szkoły dokształcającej prezentują swe prace

W [illegible] zorganizowana została wystawa prac uczniów Szkoły Dokształcającej Zawodowej. Na wystawie reprezentowane są prace uczniów z kopalń Matylda, Śląsk i Polska. W pierwszym stoisku przedstawiona jest maszyna do rysowania wykonana według konstrukcji ucznia Grzegorzycy. W następnym stoisku widzimy wieżę szybową ze skipami i wywrotem podszybia. Wykonana ona została przez uczniów Chałupkę i Francke. W dalszym stoisku znajdują się prace uczniów, kształcących się w wydziale stolarskim. Eksponaty wykonali uczniowie: Chałupka, Knop i Pyczka z kop. „Matylda".

W czwartym stoisku znajdują się eksponaty z dziedziny obróbki żelaza i stali, wykonane przez uczniów, rekrutujących [illegible] dzieży kop. „Matylda". Następnie zwraca uwagę stoisko, w którym znajdują się narzędzia i przyrządy pomiarowe, a szczególnie uwagę zwraca voltomierz i watomierz, wykonany przez ucznia Lazara, oraz silnik Diesla, wykonany przez ucznia Pardelę. Jednym z ciekawych eksponatów jest kołowrot jednocylindrowy w przekroju. Jest to praca zbiorowa zespołu uczniowskiego. [illegible] stoisku kop. „Śląsk" uwagę zwracają eksponaty wykonane przez młodych elektrykarzy, ślusarzy i stolarzy.

Są to prace uczniów Pawła Kocia, Kalusa, Greta, Grossa, Rydzka i Czeji. Szczególnie zainteresowanie budzi wśród zwiedzających wystawę elektryczna zapalniczka, wykonana przez jednego z uczniów kop. „Śląsk". W stoisku kop. „Polska" znajdujemy eksponaty z dziedziny przemysłu elektrycznego oraz roboty ślusarskiej. Wystawę uzupełniają fachowe rysunki, oraz schematy, wykonane przez uczniów z podanych wyżej kopalń.

7 zabitych w katastrofie autobusu

Tragiczna katastrofa wydarzyła się na odcinku między Oleszycami a Lubaczowem. Auto ciężarowe, zdążające do Oleszyc, zderzyło się z nadjeżdżającym od strony Oleszyc pociągiem, kontrolującym tor. W wyniku katastrofy zabitych zostało na miejscu 7 osób. 10 osób odniosło ciężkie [illegible]

Wiadomości SPORTOWE

Mistrzostwa Polski w lekkiej atletyce

Warszawa. — W dniach 12 i 13 bm na stadionie Wojska Polskiego WOZLA, obchodzący w tym roku 25-lecie swego istnienia, organizuje lekkoatletyczne mistrzostwa Polski w konkurencji męskiej. Mistrzostwa odbędą się pod protektoratem premiera J. Cyrankiewicza, ministra oświaty Skrzeszewskiego i wiceministra Obrony Narodowej gen. Spychalskiego.

Gospodarze dokładają wszelkich starań do tego, by impreza wypadła jak najbardziej okazale. Dopro wadzono więc do należytego stanu bieżnię stadionu oraz przygotowano szczegółowy program zawodów.

Do tej pory napłynęły już zgłoszenia 200 zawodników. Brak jeszcze zgłoszeń z Poznania.

Wśród nagród przewidziana jest jedna nagroda zespołowa (przechodnia) dla najlepszej drużyny oraz medale dla 3-ch pierwszych zawodników w każdej konkurencji.

Kierownikiem zawodów jest prezes WOZLA dyr. Askanas, delegatem PUF-u — dyr. Kuchar, a delegatem ŚLZLA — dyr. Foryś.

Wszyscy uczestnicy mistrzostw korzystać będą w drodze powrotnej z 66-proc. zniżki kolejowej.

II Międzyszkolne zawody sportowe szkół PW i PH

ZABRZE — [illegible] brzu odbyły się II międzyszkolne zawody sportowe szkół przemysłu hutniczego i przemysłu węglowego. Zawody miały bardzo interesujący przebieg i zaprowadziły na starcie ponad 700 zawodników. Wyniki techniczne przedstawiały się następująco:

I. Konkurencje lekkoatletyczne:

Biegi: 100 m: 1) Pasławski Stanisław, Wałbrzych 11,9;

500 m: 1) Sikorski Leon, Szk. P.G. Zabrze — 1,14;

1500 m: 1) Sikorski Leon, Szk. P. G. Zabrze — 4.37,8.

Pchnięcie kulą: Sprot Ginter — Szk. D. Z. kop. Wanda-Lech RZPW 10,98 mtr.

Rzut granatem: 1) Anczura Stanisław, Szkoła Zamknięta, Wojnowice 57,50 mtr.

Skok wdal: 1) Wieczorek Henryk Szk. Przem. huty Baildon — Zjedn. Kat. 5,88 mtr.

Skok wzwyż: 1) Ganiek Teodor, Gimn. Przem. PH Szopienice 1,51.

II Zawody pływackie

100 m. styl. klas: 1) Łabuś Józef Gimn. Przem. huty Baildon — Zjednocz. Kat. 1,44.4.

100 m. styl dowol.: 1) Jarczyk Karol, Szk. Dokszt. P. W. Janów — Zjedn. Katow. 1,30.

50 m na wznak: Kałuża Rudolf, Gimn. Przem. huty Baildon, Zjedn. Kat. — 38,4.

TURNIEJ SIATKÓWKI

W rozgrywkach eliminacyjnych spośród 11 drużyn szkół PH tytuł mistrza zdobyła drużyna Gimnazjum Przemysłowego przy hucie „Pokój" wygrywając w ostatnim spotkaniu z drużyną [illegible] Przemysłowego ze Stalowej Woli 2:1 (15:6, 9:15, 17:15).

W turnieju koszykówki — udział wzięło 7 drużyn PH i 5 drużyn PW. Najlepszymi okazały się: drużyny Gimn. Przem. przy hucie Pokój N. Bytom (PH) i Gimnazjum Przemysłowe - Górnicze Zabrze (ZZPW).

PIŁKA NOŻNA

W turnieju piłkarskim szkolnych drużyn PH w którym udział wzięło 14 drużyn, I miejsce zajęła drużyna Gimnazjum Przemysłowego — przy hucie Baildon, zwyciężając w finale drużynę huty Kościuszko 5:2(0:0).

Ogólna suma punktów zdobytych przez szkoły PW wynosi 172 punkty. W ostatnim dniu zawodów po meczu mistrzowskich drużyn piłkarskich PH i PW na głównym boisku Stadionu odbyła się wspaniała defilada zawodników, w której wzięło udział przeszło 700 uczniów szkół PH i PW 29. VI. 1947 na zawody przybyli w towarzystwie naczelnego dyr. ZZPW Inż. K. Fabrisa, oraz dyr. Działu Szkolenia Zawodowego CZPW i CZPH ppłk Redlicha, przedstawiciele Rządu wiceminister Przemysłu i Handlu inż. Pomorski, wicedyr. departamentu kadr — inż. Legat, dyrektor Kwiatkowski, których licznie zebrana młodzież na stadionie witała owacyjnie. Zwycięskim zespołom i zawodnikom — wręczono cenne i wartościowe nagrody w postaci sprzętu sportowego [illegible] we. Organizacja zawodów wzoro[illegible]

Tenisowe mistrzostwa Polski

SOPOT — Wyniki rozgrywek drugiego dnia o mistrzostwo Polski w tenisie były następujące:

Gra pojedyncza kobiet: Hojanówna (Poznań) — Ginterowa (MKS Sopot) 6:1, 6:1; Szeraucówna (Cracovia) — Jelnicka (MKS Sopot) — 6:26:2; Kamińska (Katowice) — Ślęprówna (Warszawa) 6:1, 6:0.

Gra podwójna mężczyzn: Bratek Kończak (Pogoń Katowice) — Fraszewski (Poznań) Kucharski, (Grudziadz) 6:0, 6:0, 6:2; Beldowski (Sopot). Piątek (Poznań) — Adamczyk, Nowak (Łódź) 1:6, 6:1, 7:5, 3:6, 6:1; Chytrowski, Niestrój (Katowice) Sowiński, Challier (Warszawa) 6:1, 6:0; Hebda, Skonecki (Legia - Warszawa) — Kania, Arasimowicz (Radom) 6:0, 6:0, 6:1.

Gra pojedyncza mężczyzn: Tłoczyński (Cracovia) — Jelonek (Legia) — 6:1, 6:1, 6:2; Kończak (Katowice) — Wojciechowski (Gliwice) — 6:1, 6:2, 6:4; Olejniszyn (Cracovia) Romaniuk (Legia) 6:2, 6:3, 6:3; Olejniszyn (Cracovia) — Kosiński (Legia) 6:4, 6:3, 6:1, Chytrowski — (Pogoń) — Romaniuk (Legia) 6:2 6:3, 6:3; Piątek („Zjednoczenie") — Horain (Krakus) 6:3, 6:2, 6:4; Gajewski (Cracovia) — Kania (Radomiak) 6:4, 7:5, 6:2; Kolcz (Piast) — Skonecki II — 6:3, 6:4, 6:4;

Z powodu niepewnej pogody zainteresowanie zawodami również w drugim dniu nieznaczne.

III DZIEŃ

Wyniki gry poj. panów: Bratek, Księżopolski 6:1, 6:0, 6:0; Tomaszewski — Rychter 6:4, 6:4, 7:5; — Olejniszyn — Gutfeld 6:0, 6:1, 6:3; Bełdowski — Kolcz II 4:6, 6:4, 6:1, [illegible] Niestrój — Tłoczyński 6:4, 6:4, [illegible] Skonecki — Bełdowski 11:9, [illegible] 6:8, 7:5, Hebda — Tomaszewski 8:6, 8:6, 2:3.

Gra poj. pań: Rudowska — Kamińska 6:2, 2:6, 6:2, Wiewiórowska — Szeraucówna 5:7, 6:1, 6:3.

Gra podwójna panów: Horain, Wojciechowski — Korneluk, Rogowski 6:1, 6:3, 6:3, Bratek, Kończak — Borain, Wojciechowski 6:4, 8:6, 6:1; Borowszczak, Skonecki — Tomaszewski, Księżopolski 6:3, 6:1, 6:1, Rychter, Cieszyński — Romaniuk, Kosiński 2:6, 8:6, 1:6, 6:2, 6:2.